Het floristisch onderzoek in Nederland in 1976

door

J. MENNEMA
(Rijksherbarium, Leiden)

Op de in januari gehouden vergadering van de Commissie voor het Floristisch Onderzoek van Nederland van de Kon. Ned. Botanische Vereniging is o.m. besloten om in de periode van mei tot half september op 12 zaterdagen een floristenexcursie te houden. Het doel van deze extra-floristenexcursies is velerlei.

In de eerste plaats is men algemeen van mening, dat, wil de 2e inventarisatieronde in 1980 kunnen worden afgesloten, de intensiteit van het floristisch onderzoek dient te worden geactiveerd. In 1973 verscheen een overzicht van de in de 2e ronde geïnventariseerde uurhokken (MENNEMA & VAN URK, 1973). Het lijkt dienstig om aan het begin van het nieuwe seizoen wederom een dergelijk overzicht (*fig. 1*) te publiceren. De sinds 1973 geïnventariseerde hokken zijn met zwarte blokjes aangegeven, opdat de vooruitgang gemakkelijk kan worden afgelezen. En die vooruitgang is onmiskenbaar, met name in de provincie Zuid-Holland, waar de afdeling Nederland van het Rijksherbarium sinds 1972 op verzoek van en financieel gesteund door de Provinciale Waterstaat een inventarisatie per kilometerhok verricht, waarvan de eerste resultaten binnenkort zullen verschijnen (MENNEMA c.s., 1976).

Het is verheugend, dat inmiddels ook in Utrecht met een inventarisatie per kilometerhok is gestart (HESSEL c.s., 1975) en dat in Drente de Provinciale Planologische Dienst een vegetatiekartering is begonnen die het mogelijk maakt de veldgegevens per uurhok te verwerken. Het vrijwel „maagdelijke" karakter van Drente behoeft ons dus niet te verontrusten.

Wel verontrustend is het nog ontbreken van gegevens uit Groningen, een groot deel van Overijssel, Noord-Holland benoorden het IJ en grote delen van Noord-Brabant. Hier moet nog veel werk worden verricht. Daartoe dient het potentieel aan floristen in die provincies actief te worden ingezet. De zaterdagexcursies zullen, naar wij hopen daartoe het startsein geven.

Niet alleen verwachten we daar vele floristen uit alle hoeken van het land, maar vooral ook (aspirant-) floristen uit de regio. De afdeling Nederland heeft namelijk verspreid over het gehele land kontakten met personen, die regelmatig hun determi-

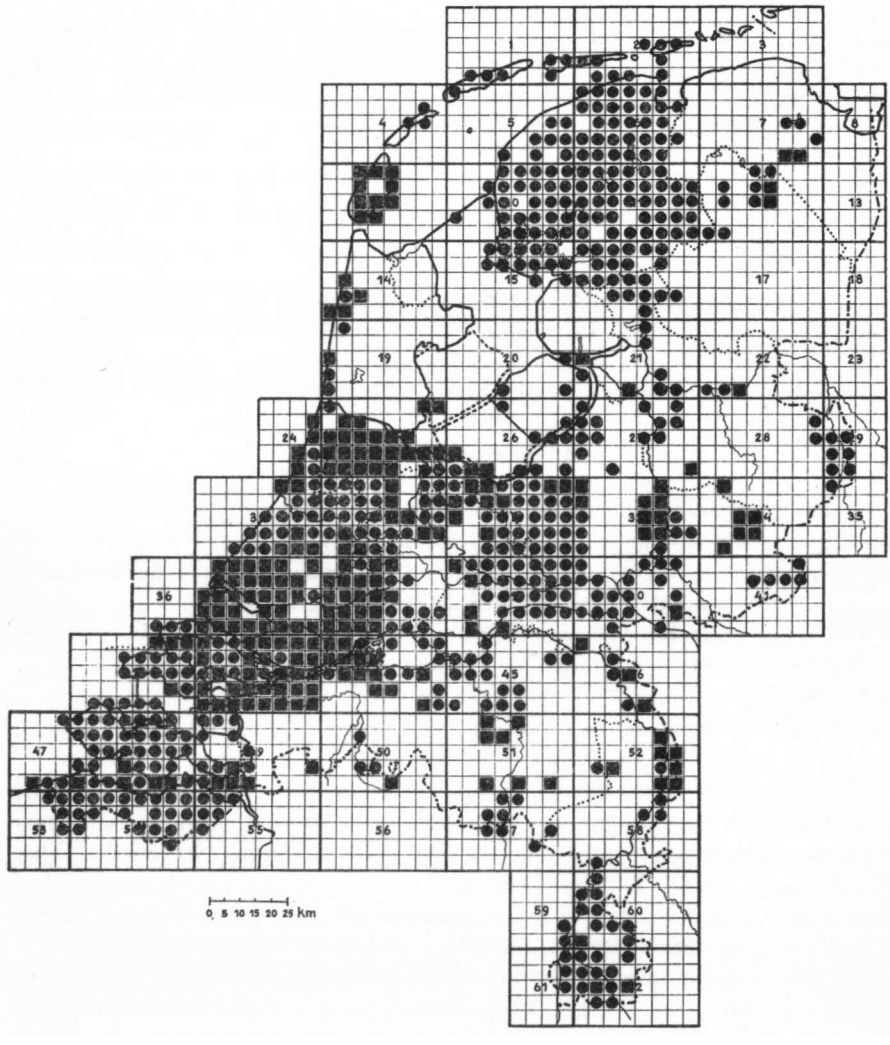

Fig. 1. Overzicht van de gedurende de tweede inventarisatie-ronde gehokte uurhokken; de zwarte blokjes zijn de aanvullingen sinds 1973.

naties laten kontroleren en van hun belangrijke vondsten melding maken. Deze personen zullen wij van de excursie in hun provincie op de hoogte brengen en hen uitnodigen daaraan deel te nemen. Door het instellen van z.g. regionale adviseurs hopen wij deze incidentele deelnemers in de regio actief te blijven betrekken bij het inventarisatiewerk.

In Gorteria zullen de excursies telkens worden aangekondigd. Een ieder, die aan de excursies wil deelnemen, is van harte welkom. Bij elke excursie is altijd een lid van de Commissie voor het Floristisch Onderzoek van Nederland of een staflid van de afdeling Nederland van het Rijksherbarium aanwezig. Het tijdstip is telkenmale vastgesteld op 10 uur 's morgens met dien verstande, dat altijd zal worden gewacht op het openbaar vervoer, dat vrij spoedig na 10 uur ter plekke deelnemers aan de excursie kan afleveren. Het ligt in de bedoeling om omstreeks 4 uur 's middags de excursie te beeindigen. Een ieder wordt aangeraden zijn lunchpakket mee te nemen.

De excursies voor de maand mei zijn als volgt vastgesteld:

1 mei Zuid-Limburg; vertrekpunt station Simpelveld (uurhok 62.24);
8 mei Noord-Brabant; vertrekpunt station Geldrop (uurhok 51.46);
15 mei Groningen; vertrekpunt klooster Terapel (uurhok 18.12);
22 mei Zeeland; vertrekpunt Anna Jacobapolder (St. Philipsland) bij de pont naar Zijpe (uurhok 43.42).

Met uitzondering van Friesland, waarvoor de daar dichtbij gelegen Noordoostpolder werd gekozen, staat elke provincie op het programma. De excursies in de maanden juni en juli worden in de volgende aflevering van Gorteria geannonceerd.

Tenslotte willen wij de aandacht vragen voor het volgende. Elk jaar ontvangen wij vele honderden meldingen van belangrijke vondsten. Het aantal vondsten kan variëren van één per brief tot verschillende tientallen per epistel. Alle belangrijke vondsten

Familie _____ Geslacht _____

Soort _____

Vindplaats _____

_____

Bijzonderheden _____

_____

km–hok _____ of coördinaten _____

datum _____ vinder _____

Fig. 2. Een voorbeeld van het nieuwe systeemkaartje van de afdeling Nederland.

worden op kaartjes gezet en opgeborgen in ons kaartsysteem per soort, nadat de allerbelangrijkste vondsten van het jaar zijn vermeld in de lijst van nieuwe vondsten van zeldzame planten, die elk jaar in Gorteria wordt gepubliceerd.

Het overnemen van de „waslijsten" op losse kaartjes vraagt van onze administratieve medewerkers zeer veel tijd. Om hieraan tegemoet te komen is een standaard-kaartje ontworpen (*fig. 2*), dat wij gaarne willen toezenden aan diegenen, die hun gegevens aan ons willen doorgeven met het verzoek deze gegevens niet in een brief, maar direkt op de kaartjes te schrijven, wat de toch al krap bemande afdeling Nederland veel tijd bespaart. Eventueel zijn wij graag bereid om een dubbel aantal kaartjes toe te zenden aan hen, die de belangrijke vondsten ook zelf in een kaartsysteem willen bewaren.

Uiteraard stellen wij volledig ingevulde kaartjes het meest op prijs. Wie echter moeite heeft met het opgeven van het kilometerhok of de coördinaten, kan dit achterwege laten. Wij hopen in 1976 vele belangrijke vondsten op onze nieuwe kaartjes, die op aanvraag worden toegezonden, te mogen ontvangen.

Literatuur

MENNEMA, J., J. J. M. VAN ALPHEN & G. J. C. M. VAN VLIET, 1976. Floristische inventarisatie van het Groene Hart van Holland, I (in voorbereiding).

—— & R. M. VAN URK, 1973. De huidige stand van de tweede inventarisatie-ronde van het IVON. Gorteria 6 (9), p. 153—155.

HESSEL, P., J. T. WILDSCHUT & T. R. JANSEN, 1975. Milieukartering provincie Utrecht - Inventarisatie basisgegevens flora en vegetatie. Gorteria 7 (9/10), p. 148—160.

Summary

A survey is given of the state of affairs concerning the second period of mapping of the Netherlands flora. The black squares indicate the investigated hour-squares since 1973 (*fig. 1*).